

GÜBRELER

Fasıl Notları.

- 1.- Bu Fasıl aşağıda yazılı olanları kapsamaz:
 - (a) 05.11 pozisyonunda yer alan hayvan kanı;
 - (b) Kimyasal olarak belirli bir yapıda bulunan izole edilmiş bileşikler (aşağıdaki 2(a),3(a),4(a) ve 5 numaralı notlardaki tanıma uyanlar hariç); veya
 - (c) 38.24 pozisyonunda yer alan her birinin ağırlığı 2,5 gr veya daha fazla olan potasyum klorür kristalleri (optik elemanlar hariç); potasyum klorür optik elemanları (90.01 pozisyonu).
- 2.- 31.05 pozisyonunda belirtilen şekillerde olmamaları veya ambalajlanmamış olmaları şartıyla, 31.02 pozisyonu sadece aşağıda yazılı olanları kapsar:
 - (a) Aşağıdaki tanımlardan herhangi birine uyan ürünler:
 - (i) Sodyum nitrat (saf olsun olmasın);
 - (ii) Amonyum nitrat (saf olsun olmasın);
 - (iii) Amonyum sülfat ve amonyum nitratın çift tuzları (saf olsun olmasın);
 - (iv) Amonyum sülfat (saf olsun olmasın);
 - (v) Kalsiyum nitrat ve amonyum nitratın çift tuzları (saf olsun olmasın) veya karışımları;
 - (vi) Kalsiyum nitrat ve magnezyum nitratın çift tuzları (saf olsun olmasın) veya karışımları;
 - (vii) Kalsiyum siyanamid (saf veya sıvı yağ ile işlem görmüş olsun olmasın);
 - (viii) Üre (saf olsun olmasın).
 - (b) Yukarıda (a) fıkrasında yazılı ürünlerin birbirleriyle karışımlarından oluşan gübreler.
 - (c) Amonyum klorür veya yukarıda (a) veya (b) fıkralarında yazılı ürünlerin herhangi birinin, tebeşir, alçı taşı veya bitki besin maddesi olmayan diğer anorganik maddelerle karıştırılmasından oluşan gübreler.
 - (d) Yukarıda (a) fıkrasında (ii) veya (viii) alt paragraflarında belirtilen ürünlerden veya bu ürünlerin sulu veya amonyaklı çözelti içindeki karışımlarından oluşan sıvı gübreler.
- 3.- 31.05 pozisyonunda belirtilen şekillerde olmamaları veya ambalajlanmamış olması şartıyla, 31.03 pozisyonu sadece aşağıda yazılı olanlara uygulanır:
 - (a) Aşağıdaki tanımlardan herhangi birine uyan ürünler:
 - (i) Bazık cüruf;
 - (ii) 25.10 pozisyonundaki tabii fosfatlar (safsızlıkların giderilmesi için ileri derecede ısıl işleme tabi tutulmuş veya kalsine edilmiş olanlar);
 - (iii) Süperfosfatlar (tek, ikili veya üçlü);
 - (iv) Kuru anhidrit haldeki ürün üzerinden hesaplandığında ağırlık itibariyle %0,2 veya daha fazla oranda flor içeren kalsiyum hidrojenortofosfatlar.

- (b) Yukarıda (a) fıkrasında yazılı ürünlerin birbirleriyle karışımından oluşan gübreler (ancak flor miktar limiti dikkate alınmayacaktır).
- (c) Yukarıda (a) veya (b) fıkralarında yazılı ürünlerin (flor miktar limiti dikkate alınmayacaktır) tebeşir, alçı taşı veya besin maddesi olmayan diğer anorganik maddelerle karışımlarından oluşan gübreler.
- 4.- 31.05 pozisyonunda belirtilen şekillerde olmamaları veya ambalajlanmamış olmaları şartıyla, 31.04 pozisyonu sadece aşağıda yazılı olanları kapsar:
- (a) Aşağıdaki tanımlardan herhangi birine uyan ürünler:
- (i) Ham tabii potasyum tuzları (örneğin karnalit, kainit veya silvit);
- (ii) Potasyum klorür (saf olsun olmasın) (yukarıdaki 1 (c) not hükmü saklı kalmak şartıyla);
- (iii) Potasyum sülfat (saf olsun olmasın);
- (iv) Magnezyum, potasyum sulfat (saf olsun olmasın).
- (b) Yukarıda (a) fıkrasında yazılı ürünlerin birbirleriyle karışımlarından oluşan gübreler.
- 5.- Amonyum dihidrojenortofosfat (monoamonyum fosfat) ve diamonyum hidrojenortofosfat (diamonyum fosfat) (saf olsun olmasın) ve bunların birbirleriyle olan karışımları 31.05 pozisyonunda sınıflandırılır.
- 6.- 31.05 Pozisyonu anlamında "diğer gübreler" tabirinden, sadece gübre olarak kullanılan ve ana unsur olarak azot, fosfor ve potasyum gibi bitki besin maddelerinden en az birini ana unsur olarak içeren ürünler anlaşılır.

GENEL AÇIKLAMALAR

Bu Fasıll, genellikle tabii veya suni gübre olarak kullanılan birçok ürünü kapsar.

Diğer taraftan, bu Fasıll toprağı verimli kılmaktan çok ıslah eden aşağıdaki maddeleri kapsamaz:

- (a) Kireç (**25.22 pozisyonu**),
- (b) Kireçli toprak ve bitkisel toprak (tabii olarak yapısında gübre unsuru olan azot, fosfor veya potasyumu küçük miktarlarda içersin içermesin) (**25.30 pozisyonu**)
- (c) Turb (**27.03 pozisyonu**).

Tohumun filizlenmesini ve bitkinin büyümesine yardımcı olmak amacıyla tohuma, bitkiye ya da toprağı uygulanan mikrobesein müstahzarları **bu fasıl haricindedir**. Bu maddeler azot, fosfor veya potasyum gibi gübre elementlerini az miktarlarda içerebilir ancak bunlar asli unsurlar değildir. (**38.24 pozisyonu**)

Esası turb veya turb ve kum karışımı ya da turb ve kil karışımı (**27.03 pozisyonu**) ve toprak, kum, kil, vb. karışımlarından (**38.24 pozisyonu**) esaslı saksı toprağı gibi hazırlanmış bitki yetiştirme ortamı da bu Fasıll **haricindedir**. Tüm bu maddeler azot, fosfor veya potasyum gibi gübre elementlerini az miktarlarda içerebilir.

31.01 - HAYVANSAL VEYA BİTKİSEL GÜBRELER (BİRBİRLERİYLE KARIŞTIRILMIŞ VEYA KİMYASAL OLARAK İŞLEM GÖRMÜŞ OLSUN OLMASIN); BİTKİSEL VEYA HAYVANSAL MENŞELİ GÜBRELERİN KİMYASAL BİR İŞLEME TABİ TUTULMASINDAN VEYA KARIŞTIRILMASINDAN ELDE EDİLEN GÜBRELER.

Aşağıdakiler bu pozisyona dahildir:

- (a) Hayvansal veya bitkisel gübreler (birbirleriyle karıştırılmış veya kimyasal olarak işlem görmüş olsun veya olmasın);
- (b) Birbirleriyle karıştırılmak veya kimyasal işlem görek gübreye dönüştürülen hayvansal veya bitkisel ürünler (**31.03 pozisyonundaki** kemik süper fosfatları **hariç**).

Ancak bu ürünler **31.05 pozisyonunda** tanımlandığı şekillerde veya paketlerde hazırlanmış ise **31.05 pozisyonunda** yer alırlar.

Bu pozisyon, diğerleri meyanında, aşağıdakileri kapsar:

- (1) Guano, deniz kuşlarının gübrelerinin ve artıklarının birikimi olup bazı adalarda ve kıyılarda çok miktarlarda bulunur. Hem azotlu hem de fosfatlı olup çoğunlukla sarımsı toz şeklinde ve kuvvetli amonyak kokuludur.
- (2) Gübre dışında başka şekilde kullanılmaya elverişli olmayan pislikler ve kirli yapağı döküntüleri.
- (3) Gübre dışında başka kullanıma uygun olmayan çürümüş bitkisel ürünler.
- (4) Parçalarına ayrılmış guano.
- (5) Derinin sülfirik asitle işleme tabi tutulmasından elde edilen ürünler.
- (6) Çürümüş haldeki bitkisel veya diğer madde artıklarının kireç vb. ile işleme tabi tutularak bozunmalarının hızlandırıldığı ve kontrol edildiği karışımlar.
- (7) Yapağının kir ve yağlarının temizlenmesinden oluşan artıklar.
- (8) Kuru kan ve kemik unu karışımları.
- (9) Şehir atık sularını muamele eden tesislerden elde edilen stabilize edilmiş kanalizasyon çamuru. Stabilize kanalizasyon çamuru, büyük objelerin ayrılması ve iri parçalı kumlardan ve ağır biyolojik olmayan bileşenlerden temizlenmesi için atık suyun kalburdan geçirilmesiyle elde edilir. Çamur kuruması için açık havaya bırakılır ve filitre edilir. Elde edilen stabilize kanalizasyon çamuru, büyük oranda organik maddeler ve bazı gübreleme elementleri (örn., fosfor ve nitrojen) içerir. Ancak, stabilize kanalizasyon çamurunu gübre olarak kullanılmaya elverişsiz hale getiren yüksek yoğunluktaki diğer materyaller (örn., ağır metaller) içeren bu tür çamur bu pozisyon haricindedir (**38.25 pozisyonu**).

Aşağıda yazılı olanlar da bu pozisyon **haricindedir**:

- (a) Sıvı veya kuru haldeki hayvan kanı (**05.11 pozisyonu**).
- (b) Toz haline getirilmiş kemik, boynuz, tırnak veya balık artıkları (**Fasıl 5**).
- (c) İnsan gıdası olarak kullanılmaya elverişli olmayan et, sakatat, balık veya kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer omurgasız su hayvanlarından yapılmış unlar, küspeler ve pelletler (**23.01 pozisyonu**) ve **Fasıl 23 de bulunan diğer ürünler** (yağlı küspeler, biracılık veya damıtım posaları vb.).

- (d) Kemik, odun, turb veya kömür külleri **(26.21 pozisyonu)**.
- (e) Bu pozisyondaki tabii gübrelerin kimyasal gübrelerle karışımları **(31.05 pozisyonu)**.
- (f) Potasyum veya amonyum nitratlı stabilize kanalizasyon çamuru (**31.05 pozisyonu**).
- (g) Deri kırpıntıları ve diğer deri artıkları; deri talaşı tozu ve unu **(41.15 pozisyonu)**.

31.02 - AZOTLU MİNERAL VEYA KİMYASAL GÜBRELER.

3102.10 - Üre (sulu çözelti halinde olsun olmasın)

- Amonyum sülfat; amonyum sülfat ve amonyum nitratın çift tuzları ve karışımları:

3102.21 -- Amonyum sülfat

3102.29 -- Diğerleri

3102.30 - Amonyum nitrat (sulu çözelti halinde olsun olmasın)

3102.40 - Amonyum nitratın kalsiyum karbonatla veya bitki besin maddesi olmayan diğer anorganik maddelerle karışımları

3102.50 - Sodyum nitrat

3102.60 - Kalsiyum nitrat ve amonyum nitratın çift tuzları ve karışımları

3102.80 - Üre ve amonyum nitratın sulu veya amonyaklı çözeltileri içindeki karışımları

3102.90 - Diğerleri (yukarıdaki alt pozisyonlarda belirtilmeyen karışımları dahil)

Bu pozisyon, 31.05 pozisyonunda tanımlanan şekillerde veya ambalajlarda olmamaları koşuluyla, sadece aşağıdakilere uygulanır:

(A) **Aşağıda verilen tariflerin herhangi birine uyan ürünler:**

- (1) **Sodyum nitrat (saf olsun olmasın).**
- (2) **Amonyum nitrat (saf olsun olmasın).**
- (3) **Amonyum sülfat ve amonyum nitratın çift tuzları(saf olsun olmasın).**
- (4) **Amonyum sülfat (saf olsun olmasın).**
- (5) **Kalsiyum nitratın ve amonyum nitratın çift tuzları(saf olsun olmasın) veya karışımları.**
Kalsiyum nitrat ile amonyum nitratın bazı karışımları "kalsiyum nitrat gübresi" olarak satılabilmektedir.
- (6) **Kalsiyum nitratın ve magnezyum nitratın çift tuzları (saf olsun olmasın) veya karışımları.** Bu madde dolomitin nitrik asit ile işleme tabi tutulmasından elde edilmektedir.
- (7) **Kalsiyum siyanamid (saf olsun olmasın veya yağ ile işleme tabi tutulmuş olsun olmasın).**
- (8) **Üre (diyamid karbonik asit) (saf olsun olmasın).** Daha çok gübre olarak kullanılmakla beraber hayvan yemi olarak da kullanılmaktadır. Ayrıca, üre-formaldehit reçineleri imalatında, organik sentezlerde, vb. de kullanılır.

Yukarıdaki sınırlı listede tarif edilen mineral ve kimyasal ürünler **gübre olarak kullanılmayacakları açıkça belli olsa dahi**, bu pozisyonda sınıflandırılırlar.

Diğer yandan, yukarıda tanımlanmayan azotlu ürünler kimyasal olarak belirli yapıda olsun (amonyum klorür gibi, **28.27 pozisyonu**) olmasın **gübre olarak kullanılsalar dahi** bu pozisyona **dahil değildir**.

- (B) **(A) paragrafında belirtilen maddelerin birbirleriyle olan karışımından elde edilen gübreler** (örn; amonyum sülfat ile amonyum nitratın karıştırılmasından elde edilen gübre).
- (C) **Amonyum klorür veya yukarıda (A) veya (B) paragraflarında belirtilen maddelerin herhangi birinin tebeşir, alçı taşı veya verim arttırıcı olmayan diğer anorganik maddelerle karışımından oluşan gübreler** (örn; amonyum nitrat ile yukarıda sözü edilen verim arttırıcı olmayan anorganik maddelerin karıştırılması veya takviyesi yoluyla elde edilen gübreler).
- (D) **Sıvı gübreler**, amonyum nitratın (saf olsun olmasın) veya ürenin (saf olsun olmasın) veya bunların karışımlarının sulu veya amonyaklı solüsyonları.

Yukarıda (A) paragrafında belirtilen durumun aksine (B), (C) veya (D) paragraflarında yer alan karışımlar **sadece gübre olarak kullanılır türden iseler**, bu pozisyonda sınıflandırılırlar.

31.03 - FOSFATLI MİNERAL VEYA KİMYASAL GÜBRELER.

- Süperfosfatlar:

3103.11 -- Ağırlık itibariyle % 35 veya daha fazla difosfor pentaoksit içerenler

3103.19 -- Diğerleri

3103.90 - Diğerleri

Bu pozisyon, 31.05 pozisyonunda tanımlanan şekillerde veya ambalajlarda olmamaları koşuluyla, **sadece** aşağıdaki maddelere **uygulanır**:

(A) **Aşağıda verilen tariflerin herhangi birine uyan ürünler:**

- (1) **Süper fosfatlar (tek, çift veya üçlü)** (çözünür fosfatlar). Tek süper fosfat, tabii fosfat üzerine veya kemik tozu üzerine sülfirik asitin etkisiyle elde edilir. Çift ve üçlü süper fosfatlar, aynı maddeler üzerine fosforik asitin etkisiyle elde edilir.
- (2) **Defosforasyon cürufu** ("Thomas slag", "Thomas fosfatlar", "Fosfatlı cüruf" veya "Metalurjik fosfatlar" adı ile de bilinir). Bu cüruf, bazık sıvalı fırınlarda veya konvertörlerde fosforlu demirden çelik imali sırasında elde edilen bir yan üründür.
- (3) **25.10 pozisyonunda yer alan tabii fosfatların**, kalsine edilmiş veya safsızlıkları almak için daha ileri ısıl işleme tabii tutulmuş olanları.
- (4) **Kuru susuz ürün üzerinden hesaplandığında ağırlıkça % 0,2 veya daha fazla flor ihtiva eden kalsiyum hidrojenortofosfat**. Kuru susuz ürün üzerinden hesaplandığında ağırlıkça % 0,2 den az flor ihtiva eden kalsiyum hidrojenortofosfat **28.35 pozisyonunda sınıflandırılır**.

Yukarıdaki sınırlı listede tarif edilen mineral veya kimyasal ürünler, **gübre olarak kullanılmayacakları açıkça belli olsa dahi**, bu pozisyonda sınıflandırılırlar.

Diğer yandan, yukarıda belirtilmeyen fosfatlı ürünler kimyasal olarak belirli yapıda olsun (sodyum fosfat gibi **28.35 pozisyonu**) olmasın gübre olarak kullanılsalar dahi bu pozisyon **haricindedir**.

(B) **Yukarıda (A) paragrafında** belirtilen ürünlerin herhangi birini ihtiva eden gübreler, (A) (4)'e göre içerdiği flor limitlerine **bakılmaksızın**, birbirleriyle karıştırılmasından ibaret olan gübreler. (Örn; süperfosfatların kalsiyum hidrojenortofosfatla karışımından oluşan gübre).

(C) **Yukarıda (A) veya (B) paragraflarında tarif edilen ürünlerden herhangi birinin**, (A) (4)'e göre içerdiği flor limitine **bakılmaksızın** tebeşir, alçı taşı veya verimi artırıcı olmayan diğer anorganik maddelerle karıştırılmasından oluşan gübreler (Örn; süperfosfatların dolomit ile karışımından veya süperfosfatların boraks ile karışımından oluşan gübreler).

Yukarıda, (A) paragrafında belirtilen durumun aksine (B) ya da (C) paragraflarında yer alan karışımlar **eğer gübre olarak kullanılan türden iseler** bu pozisyonda sınıflandırılırlar. Bu şarta göre karışımlar herhangi bir oranda olabilir ve yukarıda (A) (4)'de belirtildiği gibi içerdiği flor miktarına bakılmaz.

31.04 - POTASLI MİNERAL VEYA KİMYASAL GÜBRELER.

3104.20 - Potasyum klorür

3104.30 - Potasyum sülfat

3104.90 - Diğerleri

Bu pozisyon, 31.05 pozisyonunda tanımlanan şekillerde veya ambalajlarda **olmamaları** koşuluyla **sadece** aşağıdakilere **uygulanır**:

(A) **Aşağıda verilen tariflerin herhangi birine uyan ürünler:**

- (1) **Potasyum klorür (saf olsun olmasın), fakat** her birinin ağırlığı 2,5 g ve daha fazla olan potasyum kültür kristalleri(optik elemanlar hariç) **(38.24 pozisyonu)** ve potasyum klorürün optik elemanları (90.01 pozisyonu) bu pozisyonda yer almazlar.
- (2) **Potasyum sülfat (saf olsun olmasın).**
- (3) **Ham tabii potasyum tuzları** (karnalit, kainit, silvit, vb.).
- (4) **Magnezyum potasyum sülfat (saf olsun olmasın).**

Yukarıdaki sınırlı listede tanımlanmış mineral ve kimyasal ürünler, **gübre olarak kullanılmayacakları açıkça belli olsa bile** burada sınıflandırılır.

Yukarıda tanımlanmayan potaslı ürünler kimyasal olarak belirli bir yapıda olsun **(28.36 pozisyonunda)** yer alan potasyum karbonat gibi) olmasın gübre olarak kullanılsalar dahi bu pozisyona **dahil değildir**.

(B) **Yukarıda (A) paragrafında sözü edilen maddelerin birbirleriyle karıştırılmasından oluşan gübreler** (Örn; potasyum klorür ile potasyum sülfatın karışımından oluşan gübre).

Yukarıda (A) paragrafında belirtilen durumun aksine, (B) paragrafında yer alan karışımlar, **gübre olarak kullanılan türden iseler**, bu pozisyonda sınıflandırılırlar.

31.05 - BİTKİ BESİN MADDELERİ OLAN AZOT, FOSFOR VE POTASYUMUN İKİSİNİ VEYA ÜÇÜNÜ İÇEREN MİNERAL VEYA KİMYASAL GÜBRELER; DİĞER GÜBRELER; BU FASILDAKİ ÜRÜNLERİN TABLET VEYA BENZERİ ŞEKİLLERDE VEYA BRÜT AĞIRLIĞI 10 KG'İ GEÇMEYEN AMBALAJLARDA OLANLARI

3105.10 - Bu fasıldaki ürünlerin tablet veya benzeri şekillerde veya brüt ağırlığı 10 kg'ı geçmeyen ambalajlarda olanları

3105.20 - Bitki besin maddeleri olan Azot, fosfor ve potasyumun üçünü birden içeren mineral veya kimyasal gübreler

3105.30 - Diamonyum hidrojenortofosfat (diamonyum fosfat)

3105.40 - Amonyum dihidrojenortofosfat (monoamonyum fosfat) ve bunun diamonyum hidrojenortofosfatla (diamonyum fosfat) karışımları

- Bitki besin maddeleri olan azot ve fosforun ikisini de içeren diğer mineral ve kimyasal gübreler:

3105.51 -- Nitrat ve fosfat içerenler

3105.59 -- Diğerleri

3105.60 - Bitki besin maddeleri olan fosfor ve potasyumun ikisini de içeren mineral veya kimyasal gübreler

3105.90 - Diğerleri

Bu pozisyon aşağıdakileri kapsar:

- (A) Amonyum dihidrojenortofosfat (monoamonyum fosfat) ve diamonyum hidrojenortofosfat (diamonyum fosfat) (saf olsun olmasın) ve bunların birbirleri ile karışımları (gübre olarak kullanılsın veya kullanılsın). 31.02 ila 31.04 pozisyonlarında tanımlanmamış kimyasal olarak belirli bir yapıda olan diğer bileşikler **gübre olarak kullanılsalar dahi** (Örn; potasyum nitrat (**28.34 pozisyonu**), potasyum

fosfat (**28.35 pozisyonu**) bu pozisyona **dahil değildir**.

- (B) **Birleşik ve kompleks gübreler (izole halde kimyasal olarak belirli bir yapıdaki bileşikler hariç)**, örn; azot, fosfor ve potasyum gibi bitki besin maddelerinden ikisini veya üçünü içeren mineral ve kimyasal gübreler.

Bunlar, aşağıda belirtilen şekillerde elde edilirler:

- (1) Bitki besin ürünlerinden iki veya daha fazla ürünün (bu ürünler tek başlarına 31.02 ila 31.04 pozisyonlarında yer alan türden olmasalar dahi) birbirleriyle **karıştırılmasından** elde edilenler. Bu karışımlara örnek olarak aşağıdakiler verilebilir:
 - (a) Kalsine edilmiş tabii fosfatların potasyum klorürle olan karışımları.
 - (b) Süperfosfatların potasyum sülfatla olan karışımları.
 - (c) Kalsiyum siyenamidin defosforasyon cürufu ile karışımları.
 - (d) Amonyum sulfat, süperfosfatlar ve potasyum fosfat karışımları.
 - (e) Amonyum nitrat, süperfosfatlar ve potasyum sülfat veya potasyum klorür karışımları.
- (2) **Kimyasal işlemlerle elde edilenler**, örn; tabii kalsiyum fosfatları nitrik asitle muamele ettikten sonra ortaya çıkan kalsiyum nitratın soğutulma ve santrifuj ile ayrılması ve bu ayırmayı takiben eriyiğin amonyakla nötrale edilmesi ve içine potasyum tuzları katılması ve nihayet buharlaştırılarak kurutulması suretiyle elde edilen gübreler gibi (bu gübreye bazen yanlışlıkla potasyum nitrofosfat denilmekte ise de gerçekte bu izole halde kimyasal olarak belirli bir yapıda bir bileşik değildir).
- (3) **Hem karıştırma hem de kimyasal işlemlerle elde edilenler.**

Şurası kayda değer ki; 31.02, 31.03 ve 31.04 pozisyonlarında yer alan gübreler, **safsızlık** olarak ilgili pozisyonda belirtilenlerden (azot, fosfor veya potasyum) başka çok az miktarda diğer bitki besin maddelerini de içerebilir. Bu itibarla, bu gibi gübreler bu pozisyonda sınıflandırılan bileşik veya kompleks gübrelerden **sayılmaz**.

- (C) **Tüm diğer gübreler (kimyasal olarak belirli bir yapıda olan izole halindeki bileşikler hariç)**, örn;

- (1) Verimi arttırıcı maddelerin (örn; azot, fosfor veya potasyum içerenler) verimi arttırıcı olmayan maddelerle (kükürt gibi) karışımları. Bunlardan azot veya fosfor içerenlerin bir çoğu **31.02 veya 31.03 pozisyonlarında** sınıflandırılmakta (Bu pozisyonların açıklama notlarına bakınız) ancak diğerleri bu pozisyonda sınıflandırılmaktadır.
- (2) Tabii potasik sodyum nitrat gübresi, sodyum nitrat ile potasyum nitratın tabii bir karışımıdır.
- (3) Hayvansal veya bitkisel gübrelerle kimyasal veya mineral gübrelerin karışımları.

Aşağıda yazılı olanlar bu pozisyon **haricindedir**:

- (a) Bu faslın 2 ila 5 no.lu notlarında tanımlanmayan fakat gübre olarak kullanılabilen izole halde kimyasal olarak belirli bir yapıda olan bileşikler (örn; **28.27 pozisyonundaki** amonyum klorür).
- (b) Kullanılmış (tesiri kalmamış) oksit (**38.25 pozisyonu**).

Bu pozisyon, bu Fasılda yer alan eşyanın tablet veya benzeri şekilde hazırlanmış olanları ile brüt ağırlığı 10 kg'ı geçmeyen ambalajlarda bulunanları da içine almaktadır.